

Dalyvavimas Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo veikloje

Nuotrauka © Martynas Zaremba

LIETUVOS
VYSTOMASIS
BENDRADARBIAVIMAS

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

CENTRINĖ
PROJEKTŲ VALDYMO
AGENTŪRA

LIETUVA IR VYSTOMASIS BENDRADARBIAVIMAS

Atkūrus nepriklausomybę 1990 m., Lietuvos Respublikoje vyko intensyvus permainų procesas, kurį rėmė tarptautinės finansų įstaigos ir ES.

Būdama atsakinga tarptautinės bendruomenės nare, Lietuva siekia pasidalinti pereinamojo laikotarpio procesų patirtimi ir žiniomis.

Taikus sambūvis, partnerystė ir pagalba kitų šalių socialinei ir ekonominei plėtrai bei geram valdymui tarnauja Lietuvos žmonių, pilietinės visuomenės ir ekonominiams interesams. Vystomojo bendradarbiavimo plėtojimas prisideda prie teigiamo Lietuvos įvaizdžio pasaulyje formavimo. Būdama aktyvia vystomojo bendradarbiavimo dalyve Lietuva gali prisidėti prie šalių partnerių socialinės, ekonominės ir politinės sistemos tobulinimo.

LIETUVOS VYSTOMOJO BENDRADARBIAVIMO POLITIKA

grindžiama Jungtinių Tautų 2030 m. Darbotvarke ir jos ***Darnaus vystymosi tikslais*** bei 2017 m. priimtu ***Naujuoju Europos konsensusu dėl vystymosi***.

Siekiant sustiprinti Lietuvos vystomąjį bendradarbiavimą, 2016 m. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė atitinkamas įstatymų pataisas. Vyriausybė išklė tikslą pasiekti, kad oficiali parama vystymuisi 2030 m. sudarytų 0,33% bendrųjų nacionalinių pajamų.

LIETUVA GALI DAUG PASIŪLYTI ŠALIMS PARTNERĖMS

Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos bei ekspertai gali pasigirti puikiais rezultatais, teikiant konsultacines paslaugas ir techninę paramą svarbiose vystomojo bendradarbiavimo srityse:

VISUOMENĖS SAUGA IR SAUGUMAS

teisėsauga ir teisingumas, švari energija ir efektyvus energijos naudojimas, visuomenės sveikata, maisto saugumas ir veterinarija

GERAS VALDYMAS

teisinės valstybės principai, e. valdžia ir verslo bei investicinė aplinka

FINANSAI IR EKONOMIKA

galimybė gauti finansavimą, ES paramos lėšų valdymas, viešųjų finansų valdymas, muitų ir mokesčių administravimas, statistika, stabili, patikima ekonomikos reglamentavimo sistema

Lietuvos valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos yra sukaupusios didžiulę praktinę permainų ir reformų įgyvendinimo patirtį bei žinių apie jų sėkmę lemiančius politinius, strateginius ir organizacinius veiksnius.

Lietuvos vystomasis bendradarbiavimas turi ir kitų privalumų: Lietuvos ekspertai išsiskiria puikiai įvykdyta viešojo valdymo reforma, projektų valdymo įgūdžiais bei informacinėmis technologijomis.

Lietuvos ekspertų turimi ryšiai, kultūros išmanymas, kalbų mokėjimas sėkmingai pritaikomi dirbant pereinamojo laikotarpio valstybėse, ypač Rytų partnerystės šalyse.

STIPRINANT LIETUVOS VYSTOMĄJĮ BENDRADARBIAVIMĄ

bus toliau plėtojama ir tobulinama vystomojo bendradarbiavimo veikla bei siekiama kaip galima geriau panaudoti Lietuvos patirtį ir turimus privalumus.

Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo geografinės kryptys: Europos kaimynystės šalys, ypatingą dėmesį skiriant Rytų partnerystės šalims, bei migracijos kilmės ir tranzito šalys.

Lietuva yra atvira bendradarbiavimui ir kitose pasaulio šalyse, kuriose tai leistų sustiprinti Lietuvos diplomatinius ir ekonominius interesus, pagerinti jos įvaizdį bei matomumą ir kur būtų galima pasiekti sinergiją su kitų donorų veikla.

VEIKSMAI

Vystomąjį bendradarbiavimą Lietuva gali stiprinti tinkamai panaudodama savo turimas kompetencijas bei toliau plėtodama veiklą prioritetinėse šalyse.

Be to, svarbu aktyviai dalyvauti tarptautinių donorų finansuojamose programose ir projektuose, kuriais parama teikiama įvairiais būdais, pvz., per dotacijas, pagal susitarimus dėl įgaliojamojo bendradarbiavimo. Vykdam Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo politiką kartu su kitais donoriais, reikėtų siekti panaudoti ES finansuojamą techninę paramą ir Lietuvos dvišalės pagalbos išteklius.

SUSIPAŽINIMAS SU PAGRINDINIŲ VYSTOMOJO BENDRADARBIAVIMO PARTNERIŲ PROCEDŪROMIS

yra būtinas žingsnis visoms Lietuvos valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, norinčioms dalyvauti vystomojo bendradarbiavimo veikloje.

TINKAMUMAS

Lietuvos valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos turi teisę teikti pasiūlymus ir paraiškas pagal ES ir kai kurių kitų donorų kvietimus.

Daugiašaliai donoriai (įskaitant ES, Jungtinių Tautų vystymo programą (JTVP) ir Pasaulio banką) bei pagrindiniai dvišaliai donoriai (įskaitant kai kurias ES valstybes nares ir Jungtinių Amerikos Valstijų tarptautinio vystymosi agentūrą (USAID) turi sudėtingas bendradarbiavimo sistemas, pagal kurias taikomos specifinės procedūros ir tinkamumo kriterijai projektų vykdytojams.

ES vystomojo bendradarbiavimo procedūros yra skaidrios ir tinkamai dokumentuotos.

Dalyvavimas JTVP ir kitų Jungtinių Tautų agentūrų projektuose dažnai priklauso nuo bendro finansavimo galimybių. Lietuvos ekspertams galėtų būti įdomus dalyvavimas Pasaulio banko techninės paramos projektuose.

CENTRINĖ PROJEKTŲ VALDYMO AGENTŪRA YRA EUROPOS KOMISIJOS AKREDITUOTA AGENTŪRA

ir kviečia Lietuvos viešojo sektoriaus institucijas bei įstaigas drauge ieškoti galimybių įgyvendinti ES finansuojamus projektus.

Centrinė projektų valdymo agentūra (CPVA) jau 15 metų administruoja Lietuvos subjektų, ES ir kitų donorų projektus. 2004 m. ji gavo EC EDIS akreditaciją, o 2018 m. Europos Komisija, atlikusi CPVA veiklos vertinimą dėl papildomo standarto (Pillar Assessment), pripažino, kad agentūra atitinka Europos Komisijos nustatytus kriterijus ir gali tiesiogiai valdyti ES dotacijas. Dabar CPVA aktyviai ieško galimybių dalyvauti ES ir kitų tarptautinių ar dvišalių fondų finansuojamuose projektuose.

DAUGIAU INFORMACIJOS

galima rasti *Lietuvos valstybės ir savivaldybių įstaigų bei institucijų dalyvavimo vystomojo bendradarbiavimo veikloje gairėse* bei *Veiklos vadove* (žr. www.cpva.lt ir www.orangeprojects.lt). Šiuose dokumentuose išdėstyta, kaip parengti ir teikti pasiūlymus dėl ES, ES valstybių narių, tarptautinių organizacijų ir kitų donorų finansuojamų projektų ir kaip juos įgyvendinti.

CPVA:

- ✓ remiasi Lietuvos, kaip patikimos ir kompetentingos valstybės donorės, padedančios kitoms šalims tobulinti valdymą ir viešąsias paslaugas, reputacija;
- ✓ palaiko glaudžius ryšius ir koordinuoja veiksmus su Lietuvos viešojo sektoriaus institucijomis, turinčiomis ekspertinių žinių;
- ✓ vadovaudamasi ilgalaikę darbo ES patirtimi, stiprina vidinius gebėjimus rengti pasiūlymus ir administruoti sudėtingus projektus;
- ✓ teikia finansų, logistikos bei valdymo paslaugas ir sistemas Lietuvos viešojo sektoriaus institucijoms.